Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím:

Forrás: Népszabadság (Hely) | 1961. jún. 29. (Idő) | (Köt. v. füz.) | (Oldal)

Osztályozás

Tárgy 792

Hely Irodalmi Színpad

Idő "1961"

Személy

Helyszám

SZÍNHÁZ VAGY HIVATAL?

Tizenkilencedik hónapja tart a Nagymező utcai Irodalmi Színpad „átalakítása". Pontosabban csaknem másfél esztendeje vajúdik a kérdés: legyen-e ilyen jellegű színháza fővárosunknak. S ha igen, akkor hogyan határolják körül a programját, határozzák meg a profilját. Ha valaki mindebből azt a következtetést vonja le, hogy ennyi idő elegendő volt a fővárosi tanács népművelési osztályának — mint a színház illetékes felsőbb szervének —, hogy végre kimondja az utolsó, döntő és érvényes szót ebben a kérdésben — az téved.

Érthetetlen tétovázás és a problémák elkenése, ködösítése jellemzi az Irodalmi Színpad körül kialakult helyzetet. Az Irodalmi Színpad túlméretezett apparátusát 1959 júliusában csökkentették. Egyúttal különféle átalakítási munkái miatt a színház csak az úgynevezett külső előadásainak rendszerét tarthatta meg. A kerületek művelődési otthonai, iskolái látták vendégül egy-egy alkalommal az Irodalmi Színpad együtteseit. Persze, ezeket az előadásokat csupán szerény anyagi feltételekkel teljesíthették. A Nagymező utcai színház helyiségeit ezalatt átalakították: új, korszerű világosító berendezést kapott, átépítették az előcsarnokot, a színpadhoz előszínpadot kapcsoltak és megjavították a nézőtér akusztikáját. Mindez csaknem 1 millió forintnyi költséget emésztett fel. 1960. december elején azonban befejeződtek a munkálatok (jóval előbb is befejeződhettek volna!), és megjelentek az első hírek a színház közeli megnyitásáról.

Aztán csend következett, míg a Magyar Nemzet január 8. számában újabb nyilatkozat látott napvilágot. Uj, s egyúttal meglepő. Az Irodalmi Színpad ügyében megszólaltatták az illetékeseket. Kiderült, ha a színház meg is kezdheti a munkáját, mesterkélten kitervelt programot valósít majd meg. A nyilatkozat „kísérleti műhelyként" emlegeti a színházat, amelynek tevékenysége — mint kifejtik —, valamiféle Irodalmi Filharmónia jellegű lesz. Mit jelent ez? Azt, hogy a színház „műsorokkal szolgál" a különböző társadalmi szervezeteknek.

Ez a programadás azonban ellentétben áll a mindennapos gyakorlattal, hiszen egy új típusú színház műsorpolitikai gerincét úgy meghatározni, hogy egyúttal megfosszák önálló színházi lététől — eleve halálra ítélt. Nem is szólva az egyébként igen szépen hangzó „irodalmi filharmónia" feladatairól; ilyen ugyanis már tevékenykedik az Állami Hangverseny- és Műsorigazgatóság keretében: az Országos Rendező Iroda. Ez az iroda látja el egyebek között a tömegszervezeteket, kerületi és üzemi művelődési otthonokat zenés és prózai műsorokkal.

„A színház nemcsak saját műsorait adja elő, számítanak az Irószövetség, a Színháztudományi Intézet, a fiatal írók és művészek részvételére is" — szögezi le a Magyar Nemzet munkatársának informátora. De hát az Irószövetséget meg a Színháztudományi Intézetet csak nem tekinthetjük az Irodalmi Színpad gazdájának? Feladatköreiknek jóllehet talán egy-két vonatkozásban érintkezési pontjaik is vannak, mégsem szabad azt hinnünk, hogy ezt a munkát vállalják és meg is valósítják majd.

A másfél évi szünet után kapuit megnyitni szándékozó Irodalmi Színpadnak tehát olyan feladatkört szánnak, amelyet lényegében már egy másik állami szervünk betöltött. Tizenkilenc hónap nem volt elegendő annak a tisztázására: szükség van-e olyan színházi alkotóműhelyre, mint az Irodalmi Színpad. Felvetődik ugyanis: ha csak ennyire bíznak a műfaj létjogosultságában, ha csak ilyen madárperspektivaként látják hasznát és szükségét, akkor miért csak most és már nem előbb számolták fel a működését?

Az idei színházi évad közepetáján vagyunk. El kellene hát dönteni végre: színház legyen-e a Nagymező utcában vagy adminisztrációs hivatal . . .